ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 2 ПОРІВНЯННЯ МЕТОДІВ КЛАСИФІКАЦІЇ ДАНИХ

Мета: використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Руthon дослідити різні методи класифікації даних та навчитися їх порівнювати.

Хід роботи:

Завдання №1: Класифікація за допомогою машин опорних векторів (SVM). **аде** (вік) – вік персони

workclass (клас роботи) - Приватний, Федеральний уряд, Місцевий уряд, Уряд штату, Без оплати, Ніколи не працював.

fnlwgt (фінальна вага) - кількість людей.

education (освіта) - Бакалавр, коледж, Випускник, Проф-школа, Асоційованеакдем, Асоційоване-вок, Магістр, Доктор, Дошкільна.

education-num (номер освіти) - Числове представлення рівня освіти **marital-status** (сімейний стан) — Одружений (чоловік/дружина), Розлучений, Ніколи не одружений/заміжня, Розділений, Вдівець/Вдова.

occupation (зайнятість) – Технічна підтримка, Інші-послуги, Продажі, Керівникменеджер, Проф-спеціальність, Захисна служба, Збройні Сили.

relationship (відносини) - Дружина, Дитина, Чоловік, Не в родині, Родич, Неодружений/незаміжня.

race (раса) - Біла, Азіатська, Чорна.

sex (стать) - Жіноча, Чоловіча.

capital-gain (приріст капіталу) - Зафіксований приріст капіталу (дохід).

capital-loss (втрата капіталу) - Зафіксовані втрати капіталу (збитки).

hours-per-week (годин-на-тиждень) - Кількість робочих годин на тиждень.

native-country (рідна країна) - Країна походження.

Числові Ознаки (6): age, fnlwgt, education-num, capital-gain, capital-loss, hours-perweek.

Категоріальні Ознаки (8): workclass, education, marital-status, occupation, relationship, race, sex, native-country.

3мн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	ДУ «Житомирська політехі	ніка».25	5.121.09	.002 — Лр2
Розр	0 б.	Денисенко Д. О.			n :	Лim.	Арк.	Аркушів
Пере	евір.	Маєвськи О.В.					1	30
Керіє	зник				Звіт з			
Н. контр.					лабораторної роботи ФІКТ Гр. ІПЗ		3-22-4[2]	
Зав.	каф.						•	

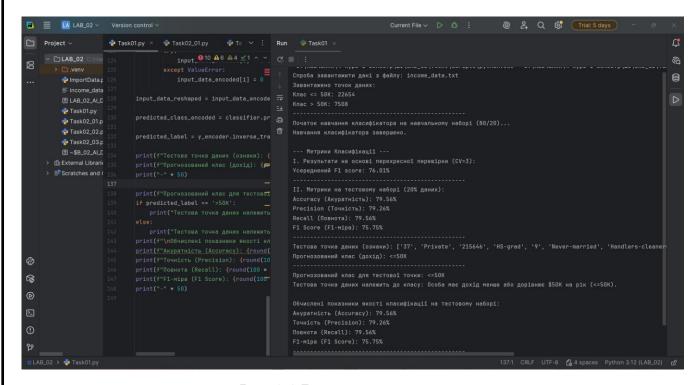

Рис.1.1 Виконання завдання

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn.model_selection import train_test_split, cross_val_score
import sys
input file = 'income data.txt'
X \text{ raw} = []
y_labels = []
count_class1 = 0
count_class2 = 0
max_datapoints = 25000
print(f"Спроба завантажити дані з файлу: {input file}")
            data = line.strip().split(', ')
```

```
X raw.append(data[:-1])
                y labels.append(label)
            elif label == '>50K' and count class2 < max datapoints:</pre>
                X raw.append(data[:-1])
                y labels.append(label)
except FileNotFoundError:
    sys.exit(1)
print(f"Завантажено точок даних:\nКлас <= 50K: {count_class1}\nКлас > 50K:
X = np.array(X raw)
y labels = np.array(y labels)
categorical feature indices = [1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13]
label encoders = {}
num features = X.shape[1]
X encoded = np.empty(X.shape, dtype=float)
for i in range(num features):
    if i in categorical feature indices:
        le = preprocessing.LabelEncoder()
        X encoded[:, i] = X[:, i].astype(float)
X = X encoded.astype(int)
y_encoder = preprocessing.LabelEncoder()
y = y encoder.fit transform(y labels)
X train, X test, y train, y test = train test split(X, y, test size=0.2,
classifier = OneVsOneClassifier(LinearSVC(random state=0, max iter=10000))
print("-" * 50)
print("Початок навчання класифікатора на навчальному наборі (80/20)...")
classifier.fit(X_train, y_train)
print("Навчання класифікатора завершено.")
y test pred = classifier.predict(X test)
f1 scores cv = cross val score(classifier, X, y, scoring='f1 weighted', cv=3)
f1 mean cv = f1 scores cv.mean()
print("\n--- Метрики Класифікації ---")
print("I. Результати на основі перехресної перевірки (CV=3):")
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
accuracy = accuracy score(y test, y test pred)
precision = precision score(y test, y test pred, average='weighted',
recall = recall_score(y_test, y_test_pred, average='weighted', zero_division=0)
f1_test = f1_score(y_test, y_test_pred, average='weighted', zero_division=0)
print("II. Метрики на тестовому наборі (20% даних):")
print(f"Accuracy (Акуратність): {round(100 * accuracy, 2)}%")
print(f"Precision (Точність): {round(100 * precision, 2)}%")
print(f"Recall (Повнота): {round(100 * recall, 2)}%")
print(f"F1 Score (F1-міра): {round(100 * f1_test, 2)}%")
print("-" * 50)
input_data = ['37', 'Private', '215646', 'HS-grad', '9', 'Never-married',
'Handlers-cleaners', 'Not-in-family', 'White',
input data encoded = np.empty(len(input data), dtype=int)
for i, item in enumerate(input data):
    if i in categorical feature indices:
            input data encoded[i] = label encoders[i].transform([item])[0]
             input data encoded[i] = 0
             input data encoded[i] = int(item)
             input data encoded[i] = 0
input data reshaped = input data encoded.reshape(1, -1)
predicted class encoded = classifier.predict(input data reshaped)[0]
predicted label = y encoder.inverse transform([predicted class encoded])[0]
print(f"Тестова точка даних (ознаки): {input data}")
print(f"Прогнозований клас (дохід): {predicted label}")
print("-" * 50)
print(f"Прогнозований клас для тестової точки: {predicted label}")
if predicted label == '>50K':
рік (>50K).")
else:
нює 50К на рік (<=50К).")
print(f"\n0бчислені показники якості класифікації на тестовому наборі:")
print(f"Акуратність (Accuracy): {round(100 * accuracy, 2)}%")
print(f"Точність (Precision): {round(100 * precision, 2)}%")
print(f"Повнота (Recall): {round(100 * recall, 2)}%")
print(f"F1-мipa (F1 Score): {round(100 * f1 test, 2)}%")
print("-" * 50)
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Завдання №2: У попередньому завданні ми побачили, як простий алгоритм SVM LinearSVC може бути використаний для знаходження межі рішення для лінійних даних. Однак у разі нелінійно розділених даних, пряма лінія не може бути використана як межа прийняття рішення. Натомість використовується модифікована версія SVM, звана Kernel SVM.

В основному, ядро SVM проектує дані нижніх вимірювань, що нелінійно розділяються, на такі, що лінійно розділяються більш високих вимірювань таким чином, що точки даних, що належать до різних класів, розподіляються за різними вимірами. В цьому ϵ закладена складна математика, але вам не потрібно турбуватися про це, щоб використовувати SVM. Ми можемо просто використовувати бібліотеку Scikit-Learn Python для реалізації та використання SVM ядра.

Реалізація SVM ядра за допомогою Scikit-Learn аналогічна до простого SVM.

Використовуючи набір даних та код з попереднього завдання створіть та дослідіть нелінійні класифікатори SVM. з поліноміальним ядром; з гаусовим ядром; з сигмоїдальним ядром. Для кожного виду класифікатора отримайте та запишіть у звіт показники якості алгоритму класифікації.

Через дуже довгу прогрузку, довелося змешити максимальну к-сть точок до 5000.

Дослідіження нелінійного класифікатора SVM з поліноміальним ядром

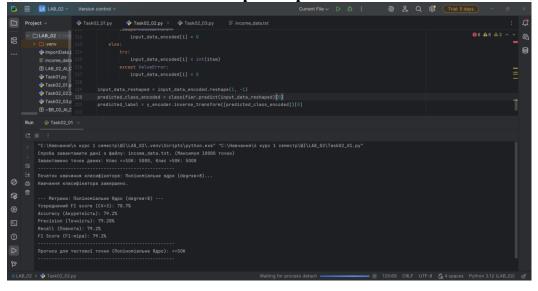

Рис.2.1 Виконання завдання

		Денисенко Д.О.			
		Маєвськи О.В.			ДУ «Житомирська політехніка».25.121.09.001 - Лр1
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn import preprocessing
from sklearn.svm import SVC
from sklearn.model_selection import train_test_split, cross_val_score
from sklearn.metrics import accuracy_score, precision_score, recall_score,
fl score
import sys
input file = 'income data.txt'
X raw = []
y labels = []
count class1 = 0
count_class2 = 0
max datapoints = 25000
print(f"Спроба завантажити дані з файлу: {input file}")
    with open (input file, 'r') as f:
        for line in f.readlines():
            if count class1 >= max datapoints and count class2 >= max datapoints:
            if not data or len(data) < 15:
            label = data[-1]
            if label == '<=50K' and count class1 < max datapoints:</pre>
                X raw.append(data[:-1])
                y_labels.append(label)
            elif labe\overline{l} == '>50K' and count class2 < max datapoints:
                X raw.append(data[:-1])
                y labels.append(label)
except FileNotFoundError:
    print(f"\nПОМИЛКА: Файл '{input file}' не знайдено.")
    sys.exit(1)
print(f"Завантажено точок даних: Клас <=50К: {count class1}, Клас >50К:
X = np.array(X raw)
y labels = np.array(y labels)
categorical feature indices = [1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13]
label encoders = {}
num_features = X.shape[1]
X encoded = np.empty(X.shape, dtype=float)
for i in range(num features):
    if i in categorical_feature_indices:
        le = preprocessing.LabelEncoder()
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
else:
        X encoded[:, i] = X[:, i].astype(float)
X = X encoded.astype(int)
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
classifier = SVC(kernel='poly', degree=8, random_state=0)
print("Початок навчання класифікатора: Поліноміальне ядро (degree=8)...")
classifier.fit(X_train, y_train)
print("Навчання класифікатора завершено.")
y test pred = classifier.predict(X test)
f1_scores_cv = cross_val_score(classifier, X, y, scoring='f1_weighted', cv=3)
f1 mean cv = f1 scores cv.mean()
accuracy = accuracy score(y test, y test pred)
precision = precision score(y test, y test pred, average='weighted',
recall = recall_score(y_test, y_test_pred, average='weighted', zero_division=0)
f1 test = f1 score(y test, y test pred, average='weighted', zero division=0)
print("\n--- Метрики: Поліноміальне Ядро (degree=8) ---")
print(f"Усереднений F1 score (CV=3): {round(100 * f1 mean cv, 2)}%")
print(f"Accuracy (Акуратність): {round(100 * accuracy, 2)}%")
print(f"Precision (Точність): {round(100 * precision, 2)}%")
print(f"Recall (Повнота): {round(100 * recall, 2)}%")
print(f"F1 Score (F1-міра): {round(100 * f1 test, 2)}%")
print("-" * 50)
input_data = ['37', 'Private', '215646', 'HS-grad', '9', 'Never-married',
input data encoded = np.empty(len(input data), dtype=int)
        try:
            input data encoded[i] = label encoders[i].transform([item])[0]
            input data encoded[i] = 0
            input data encoded[i] = 0
input data reshaped = input data encoded.reshape(1, -1)
\overline{predicted} class encoded = \overline{classifier.predict(input data reshaped)[0]}
predicted label = y encoder.inverse transform([predicted class encoded])[0]
print(f"Прогноз для тестової точки (Поліноміальне Ядро): {predicted label}")
print("-" * 50)
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Дослідіження нелінійного класифікатора SVM з гаусовим ядром

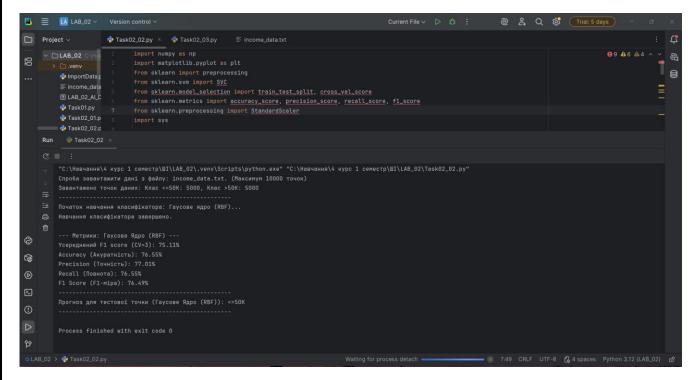

Рис.2.2 Виконання завдання

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn import preprocessing
from sklearn.svm import SVC
from sklearn.model selection import train test split, cross val score
fl score
from sklearn.preprocessing import StandardScaler
import sys
input file = 'income data.txt'
X raw = []
y labels = []
count class1 = 0
count class2 = 0
max datapoints = 5000
print(f"Спроба завантажити дані з файлу: \{input_file\}. (Максимум \{2 * \}
max datapoints } royok)")
        for line in f.readlines():
            if count class1 >= max datapoints and count class2 >= max datapoints:
            if '?' in line:
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
label = data[-1]
                X raw.append(data[:-1])
                y labels.append(label)
            elif label == '>50K' and count class2 < max datapoints:</pre>
                X raw.append(data[:-1])
                  labels.append(label)
except FileNotFoundError:
    print(f"\nПОМИЛКА: Файл '{input file}' не знайдено.")
    sys.exit(1)
print(f"Завантажено точок даних: Клас <=50К: {count class1}, Клас >50К:
X = np.array(X raw)
y labels = np.array(y labels)
categorical_feature_indices = [1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13]
numerical feature indices = [0, 2, 4, 10, 11, 12]
label encoders = {}
num features = X.shape[1]
X encoded = np.empty(X.shape, dtype=float)
for i in range(num features):
    if i in categorical feature indices:
        X encoded[:, i] = X[:, i].astype(float)
scaler = StandardScaler()
X encoded[:, numerical feature indices] = scaler.fit transform(X encoded[:,
numerical feature indices])
X = X encoded.astype(float)
y_encoder = preprocessing.LabelEncoder()
y = y encoder.fit transform(y labels)
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
classifier = SVC(kernel='rbf', random state=0)
print("-" * 50)
print("Початок навчання класифікатора: Гаусове ядро (RBF)...")
classifier.fit(X train, y train)
print("Навчання класифікатора завершено.")
y test pred = classifier.predict(X test)
f1 scores cv = cross val score(classifier, X, y, scoring='f1 weighted', cv=3)
f1 mean cv = f1 scores cv.mean()
accuracy = accuracy score(y test, y test pred)
precision = precision score(y test, y test pred, average='weighted',
recall = recall score(y test, y test pred, average='weighted', zero division=0)
f1_test = f1_score(y_test, y_test_pred, average='weighted',
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
print(f"Усереднений F1 score (CV=3): {round(100 * f1 mean cv, 2)}%")
print(f"Accuracy (Акуратність): {round(100 * accuracy, 2)}%")
print(f"Precision (Точність): {round(100 * precision, 2)}%")
print(f"Recall (Повнота): {round(100 * recall, 2)}%")
print(f"F1 Score (F1-Mipa): {round(100 * f1 test, 2)}%")
input data encoded = np.empty(len(input data), dtype=float)
for i, item in enumerate(input data):
    if i in categorical feature indices:
           input data encoded[i] = label encoders[i].transform([item])[0]
           input data encoded[i] = 0
           input data encoded[i] = 0
temp data numerical = input data encoded[numerical feature indices].reshape(1, -1)
input data encoded[numerical feature indices] =
scaler.transform(temp data numerical)[0]
input data reshaped = input data encoded.reshape(1, -1)
predicted class encoded = classifier.predict(input data reshaped)[0]
predicted label = y encoder.inverse transform([predicted class encoded])[0]
print(f"Прогноз для тестової точки (Гаусове Ядро (RBF)): {predicted label}")
print("-" * 50)
```

Дослідіження нелінійного класифікатора SVM з сигмоїдальним ядром

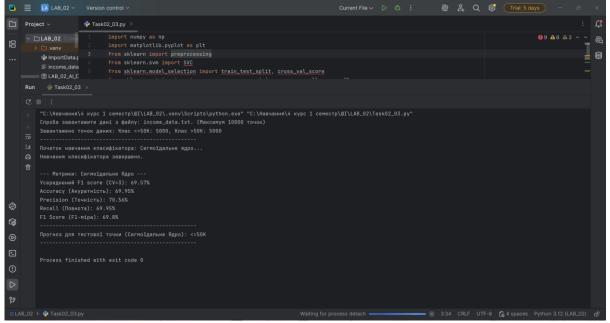

Рис.2.3 Виконання завдання

Арк.

10

			Денисенко Д.О.			
ı			Маєвськи О.В.			ДУ «Житомирська політехніка».25.121.09.001 - Лр1
	Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn import preprocessing
from sklearn.svm import SVC
from sklearn.model_selection import train_test_split, cross_val_score
from sklearn.metrics import accuracy_score, precision_score, recall_score,
from sklearn.preprocessing import StandardScaler
import sys
input file = 'income data.txt'
X raw = []
y labels = []
count class1 = 0
count_class2 = 0
max datapoints = 5000
print(f"Спроба завантажити дані з файлу: {input file}. (Максимум {2 *
max datapoints} точок)")
    with open (input file, 'r') as f:
        for line in f.readlines():
            if count class1 >= max datapoints and count class2 >= max datapoints:
            if not data or len(data) < 15:
            label = data[-1]
            if label == '<=50K' and count class1 < max datapoints:</pre>
                X raw.append(data[:-1])
                y labels.append(label)
                X raw.append(data[:-1])
                  labels.append(label)
except FileNotFoundError:
print(f"Завантажено точок даних: Клас <=50К: {count class1}, Клас >50К:
X = np.array(X raw)
y labels = np.array(y labels)
categorical_feature_indices = [1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13]
numerical feature indices = [0, 2, 4, 10, 1\overline{1}, 12]
label encoders = {}
num_features = X.shape[1]
X_encoded = np.empty(X.shape, dtype=float)
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
if i in categorical feature indices:
        X encoded[:, i] = X[:, i].astype(float)
X encoded[:, numerical feature indices] = scaler.fit transform(X encoded[:,
numerical feature indices])
X = X_encoded.astype(float)
y_encoder = preprocessing.LabelEncoder()
y = y encoder.fit transform(y labels)
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
classifier = SVC(kernel='sigmoid', random state=0)
print("-" * 50)
print("Початок навчання класифікатора: Сигмоїдальне ядро...")
classifier.fit(X train, y train)
print("Навчання класифікатора завершено.")
y test pred = classifier.predict(X test)
f1 scores cv = cross val score(classifier, X, y, scoring='f1 weighted', cv=3)
f1 mean cv = f1 scores cv.mean()
accuracy = accuracy score(y test, y test pred)
precision = precision_score(y_test, y_test_pred, average='weighted',
recall = recall score(y test, y test pred, average='weighted', zero division=0)
f1 test = f1 score(y test, y test pred, average='weighted', zero division=0)
print("
--- Метрики: Сигмоїдальне Ядро ---")
print(f"Усереднений F1 score (CV=3): {round(100 * f1 mean cv, 2)}%")
print(f"Accuracy (Акуратність): {round(100 * accuracy, 2)}%")
print(f"Precision (Точність): {round(100 * precision, 2)}%")
print(f"Recall (Повнота): {round(100 * recall, 2)}%")
print(f"F1 Score (F1-мipa): {round(100 * f1 test, 2)}%")
print("-" * 50)
input data = ['37', 'Private', '215646', 'HS-grad', '9', 'Never-married',
input data encoded = np.empty(len(input data), dtype=float)
for i, item in enumerate(input data):
    if i in categorical feature indices:
        try:
            input data encoded[i] = label encoders[i].transform([item])[0]
            input data encoded[i] = 0
temp data numerical = input data encoded[numerical feature indices].reshape(1, -1)
input data encoded[numerical feature indices] =
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
scaler.transform(temp data numerical)[0]
input data reshaped = input data encoded.reshape(1, -1)
predicted class encoded = classifier.predict(input data reshaped)[0]
predicted label = y encoder.inverse transform([predicted class encoded])[0]
rint(f"Прогноз для тестової точки (Сигмоїдальне Ядро): {predicted label}")
```

Таб.2.1. Результати

Ядро SVM	Усереднений F1 Score (CV=3)	Accuracy (Акуратність)	Precision (Точність)	Recall (Повнота)	F1 Score (Tect)
Поліноміальне (Poly, deg=8)	79.7%	79.2%	79.2%	79.2%	79.2%
Гаусове (RBF)	75.11%	76.55%	77.01%	76.55%	76.49%
Сигмоїдальне (Sigmoid)	69.57%	69.5%	70.56%	69.5%	69.5%

Висновок:

Після порівняльного аналізу трьох нелінійних класифікаторів SVM на даних про доходи населення можна зробити такі висновки:

Поліноміальне ядро продемонструвало найкращу загальну ефективність. З показником F1-міри 79.2% та найвищими значеннями Акуратності, Точності та Повноти, цей класифікатор виявився найбільш збалансованим і надійним.

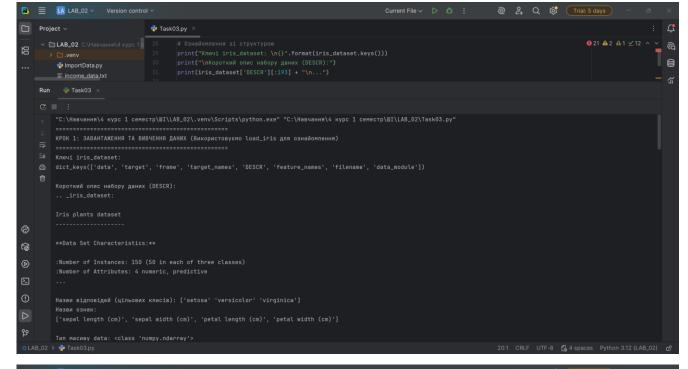
Гаусове (RBF) ядро показало високі, але дещо нижчі результати порівняно з поліноміальним, досягнувши F1-міри 76.49%. Воно є надійним нелінійним класифікатором і часто є стандартним вибором, але в даному випадку поступилося поліноміальному ядру.

Сигмоїдальне ядро показало найменшу ефективність, з F1-мірою 69.5%. Його продуктивність ϵ найнижчою серед усіх трьох ядер, що вказу ϵ на те, що сигмоїдальна функція не змогла ефективно відобразити нелінійну межу рішення у просторі ознак для цього набору даних.

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Завдання №3: Порівняння якості класифікаторів на прикладі класифікації сортів ірисів

Навчання за допомогою load iris

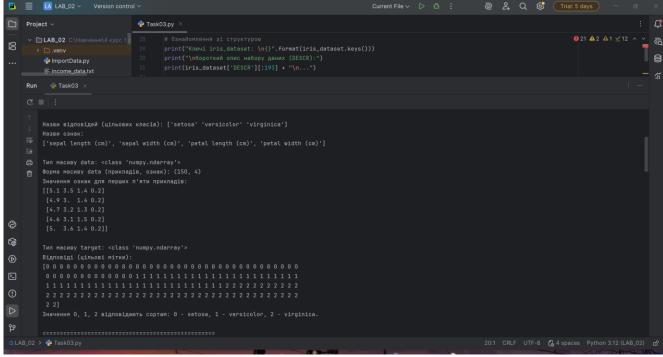

Рис.3.1-3.2 Результат виконання

Лістинг програми:

import numpy as np
from pandas import read_csv

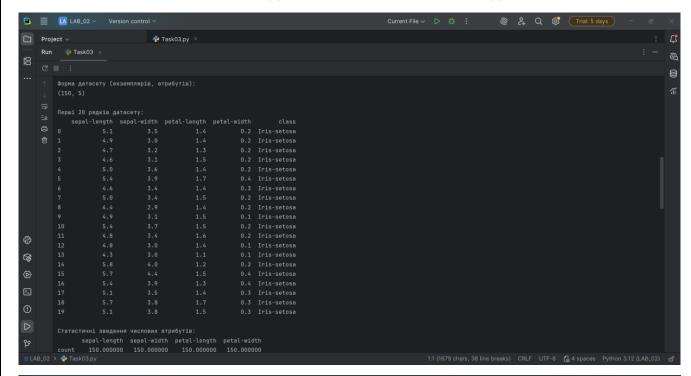
			Денисенко Д.О.			
			Маєвськи О.В.			ДУ «Житомирська політехніка».25.121.09.001
ı	Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

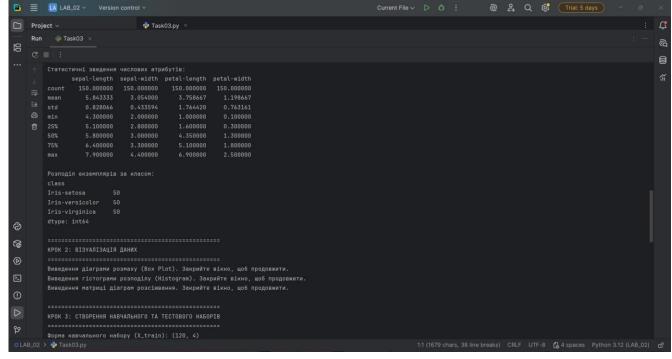
- Лр1

```
from pandas.plotting import scatter matrix
from matplotlib import pyplot
from sklearn.datasets import load iris
from sklearn.model selection import train test split
from sklearn.model selection import cross val score
from sklearn.model selection import StratifiedKFold
from sklearn.metrics import classification_report
from sklearn.metrics import confusion_matrix
from sklearn.metrics import accuracy_score
from sklearn.linear model import LogisticRegression
from sklearn.discriminant_analysis import LinearDiscriminantAnalysis
from sklearn.naive_bayes import GaussianNB
print("=" * 50)
print("KPOK 1: ЗАВАНТАЖЕННЯ ТА ВИВЧЕННЯ ДАНИХ (Використовуемо load iris для озна-
йомлення)")
print("=" * 50)
iris dataset = load iris()
print("Ключі iris dataset: \n{}".format(iris dataset.keys()))
print("\nКороткий опис набору даних (DESCR):")
print(iris dataset['DESCR'][:193] + "\n...")
print("\nНазви відповідей (цільових класів):
{}".format(iris_dataset['target_names']))
print("Назви ознак: \n{}".format(iris dataset['feature names']))
print("\nТип масиву data: {}".format(type(iris dataset['data'])))
print("Форма масиву data (прикладів, ознак):
{}".format(iris dataset['data'].shape))
print("Значення ознак для перших п'яти прикла-
дів:\n{}".format(iris dataset['data'][:5]))
print("\nТип масиву target: {}".format(type(iris dataset['target'])))
print("Відповіді (цільові мітки):\n{}".format(iris dataset['target']))
print("Значення 0, 1, 2 відповідають сортам: 0 - setosa, 1 - versicolor, 2 -
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Навчання за допомогою завантажених даних

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

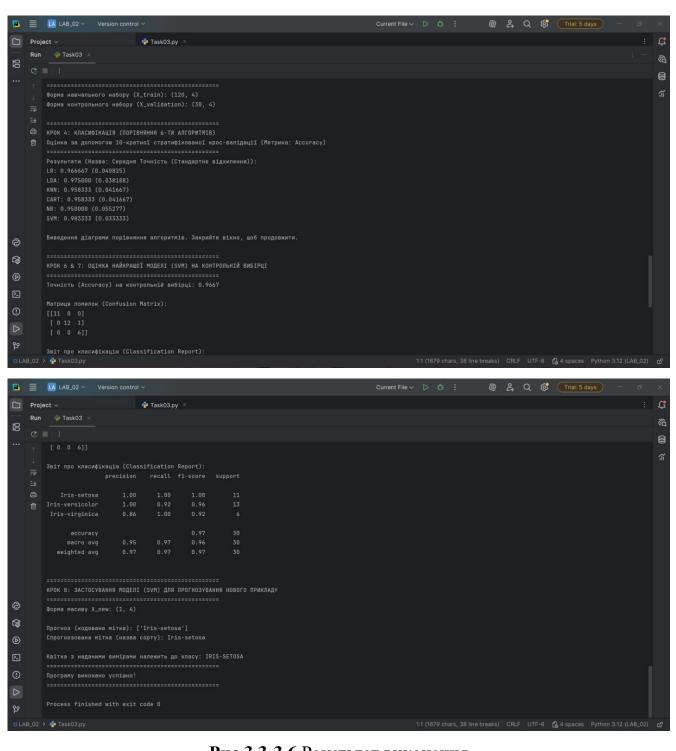
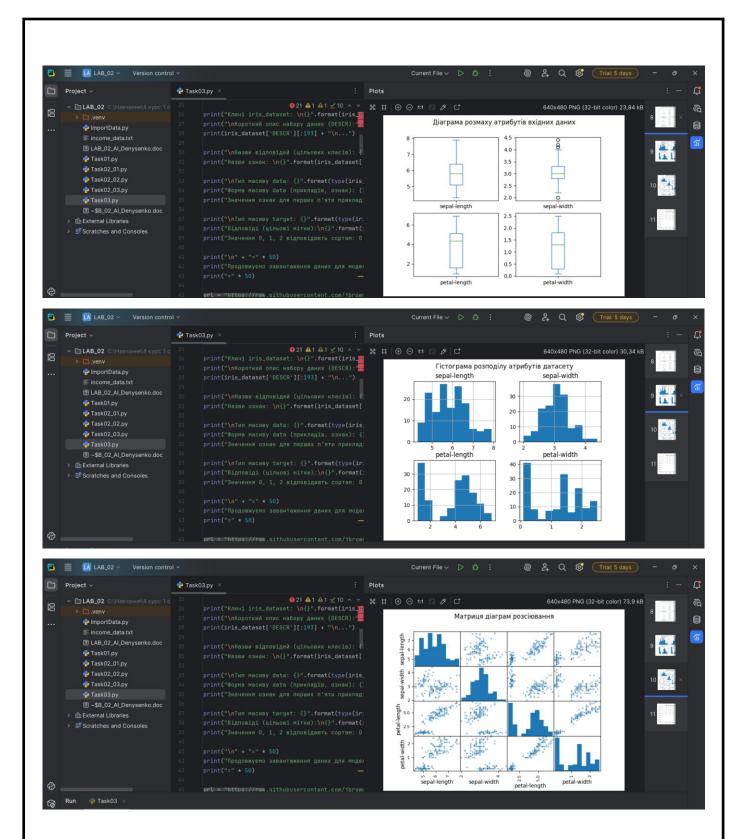

Рис.3.3-3.6 Результат виконання

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

		Денисенко Д.О.		
·	·	Маєвськи О.В.		·
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

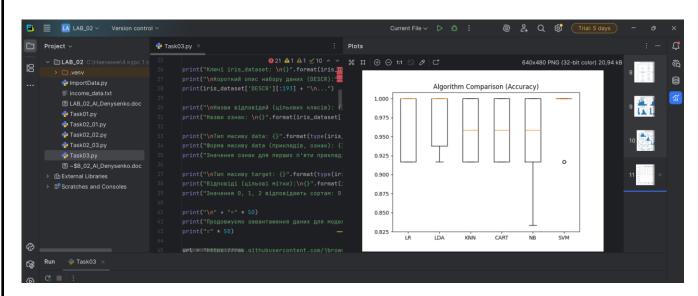

Рис.3.7-3.10 Графіки до завдання

```
import numpy as np
from pandas import read_csv
from matplotlib import pyplot
from sklearn.datasets import load_iris
from sklearn.model_selection import train_test_split
from sklearn.metrics import accuracy score
from sklearn.linear model import LogisticRegression
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier
from sklearn.neighbors import KNeighborsClassifier
from sklearn.discriminant_analysis import LinearDiscriminantAnalysis
from sklearn.naive bayes import GaussianNB
from sklearn.svm import SVC
print("=" * 50)
print("KPOK 1: ЗАВАНТАЖЕННЯ ТА ВИВЧЕННЯ ДАНИХ (Використовуємо load iris для озна-
print("=" * 50)
iris dataset = load iris()
print("Ключі iris dataset: \n{}".format(iris dataset.keys()))
print("\nКороткий опис набору даних (DESCR):")
print(iris dataset['DESCR'][:193] + "\n...")
print("\nНазви відповідей (цільових класів):
print("Назви ознак: \n{}".format(iris_dataset['feature_names']))
print("\nTип масиву data: {}".format(type(iris dataset['data'])))
print("Форма масиву data (прикладів, ознак):
{}".format(iris_dataset['data'].shape))
print("Значення ознак для перших п'яти прикла-
дів:\n{}".format(iris dataset['data'][:5]))
print("\nТип масиву target: {}".format(type(iris dataset['target'])))
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
print("Відповіді (цільові мітки):\n{}".format(iris dataset['target']))
print("\n" + "=" * 50)
print("Продовжуємо завантаження даних для моделювання з URL (pandas)")
url = "https://raw.githubusercontent.com/jbrownlee/Datasets/master/iris.csv"
names = ['sepal-length', 'sepal-width', 'petal-length', 'petal-width', 'class']
dataset = read csv(url, names=names)
print("\nФорма датасету (екземплярів, атрибутів):")
print(dataset.shape)
print("\nПерші 20 рядків датасету:")
print(dataset.head(20))
print("\nСтатистичні зведення числових атрибутів:")
print(dataset.describe())
print("\nРозподіл екземплярів за класом:")
print(dataset.groupby('class').size())
print("\n" + "=" * 50)
print("КРОК 2: ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ДАНИХ")
print("=" * 50)
print("Виведення діаграми розмаху (Box Plot). Закрийте вікно, щоб продовжити.")
dataset.plot(kind='box', subplots=True, layout=(2, 2), sharex=False, sharey=False)
pyplot.suptitle('Діаграма розмаху атрибутів вхідних даних')
pyplot.show()
print("Виведення гістограми розподілу (Histogram). Закрийте вікно, щоб продовжи-
dataset.hist()
pyplot.suptitle('Гістограма розподілу атрибутів датасету')
pyplot.show()
print("Виведення матриці діаграм розсіювання. Закрийте вікно, щоб продовжити.")
scatter matrix(dataset)
pyplot.suptitle('Матриця діаграм розсіювання')
pyplot.show()
print("\n" + "=" * 50)
print("КРОК 3: СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ТА ТЕСТОВОГО НАБОРІВ")
print("=" * 50)
array = dataset.values
X = array[:, 0:4].astype(float)
Y = array[:, 4]
X train, X validation, Y train, Y validation = train test split(
print(f"Форма навчального набору (X train): {X train.shape}")
print(f"Форма контрольного набору (X validation): {X validation.shape}")
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
print("\n" + "=" * 50)
print("Оцінка за допомогою 10-кратної стратифікованої крос-валідації (Метрика:
Accuracy)")
print("=" * 50)
models = []
models.append(('LR', LogisticRegression(solver='lbfgs', max iter=500,
models.append(('LDA', LinearDiscriminantAnalysis()))
models.append(('KNN', KNeighborsClassifier()))
models.append(('CART', DecisionTreeClassifier(random state=1)))
models.append(('NB', GaussianNB()))
models.append(('SVM', SVC(gamma='auto', random_state=1)))
results = []
names = []
print("Результати (Назва: Середня Точність (Стандартне відхилення)):")
for name, model in models:
    results.append(cv_results)
    names.append(name)
print("\nВиведення діаграми порівняння алгоритмів. Закрийте вікно, щоб продовжи-
ти.")
pyplot.boxplot(results, tick labels=names)
pyplot.title('Algorithm Comparison (Accuracy)')
pyplot.show()
best_model name = 'SVM'
model = SVC(gamma='auto', random state=1)
model.fit(X train, Y train)
predictions = model.predict(X validation)
print("\n" + "=" * 50)
print(f"КРОК 6 & 7: ОЦІНКА НАЙКРАЩОЇ МОДЕЛІ ({best model name}) НА КОНТРОЛЬНІЙ ВИ-
БІРЦІ")
print("=" * 50)
print(f"Точність (Ассигасу) на контрольній вибірці: {accuracy score(Y validation,
predictions):.4f}")
print("\nMатриця помилок (Confusion Matrix):")
print(confusion matrix(Y validation, predictions))
print("\nЗвіт про класифікацію (Classification Report):")
print(classification report(Y validation, predictions))
print("\n" + "=" * 50)
print("КРОК 8: ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛІ (SVM) ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ НОВОГО ПРИКЛАДУ")
print("=" * 50)
X \text{ new} = \text{np.array}([[5.0, 2.9, 1.0, 0.2]])
print("Форма масиву X new: {}".format(X new.shape))
prediction = model.predict(X new)
predicted label name = prediction[0]
print("\nПрогноз (кодована мітка): {}".format(prediction))
print("Спрогнозована мітка (назва сорту): {}".format(predicted_label_name))
print("\nКвітка з наданими вимірами належить до класу: " +
predicted label name.upper())
print("=" * 50)
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Таб.2.2. Результати

Алгоритм	Середня Точність (Accuracy)	Стандартне Відхилення
SVM (Support Vector Machine)	0.983333	0.033333
LDA (Linear Discriminant Analysis)	0.975000	0.038188
KNN (k-Nearest Neighbors)	0.958333	0.041667
CART (Decision Tree)	0.958333	0.041667
NB (Gaussian Naive Bayes)	0.950000	0.055277
LR (Logistic Regression)	0.941667	0.065085

Найкращим методом класифікації обрано SVM (Support Vector Machine), оскільки він показав найвищу середню точність (98.33%) та найменше стандартне відхилення (0.033333) за результатами крос-валідації. Це свідчить про те, що SVM є найбільш точним та стабільним класифікатором для цього набору даних.

Оцінка Якості Моделі SVM на Контрольній Вибірці

Таб.2.3. Результати

Показник	Значення
Точність (Accuracy) на контрольній вибірці	0.9667
Weighted Avg Precision (Точність)	0.97
Weighted Avg Recall (Повнота)	0.97
Weighted Avg F1-score (F1-міра)	0.97

Матриця Помилок (Confusion Matrix):

Таб.2.4. Результати

	Прогноз: Iris-setosa	Прогноз: Iris- versicolor	Прогноз: Iris- virginica
Факт: Iris-setosa	11	0	0
Факт: Iris-versicolor	0	12	1
Факт: Iris-virginica	0	0	6

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

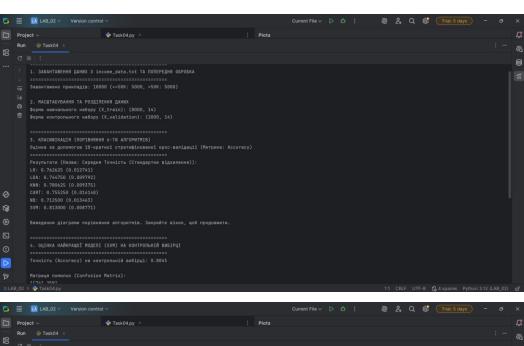
Висновок:

Був проведений порівняльний аналіз шести алгоритмів машинного навчання для класифікації сортів ірисів.

Найвищу якість класифікації вдалося досягти за допомогою методу SVM (Support Vector Machine). Цей класифікатор продемонстрував точність 98.33% на навчальному наборі та 96.67% на контрольному наборі, що підтверджує його високу узагальнюючу здатність.

Таким чином, для даної задачі класифікації сортів ірисів, модель SVM ϵ найбільш ефективною та надійною.

Завдання №4: Порівняння якості класифікаторів для набору даних завдання 2.1

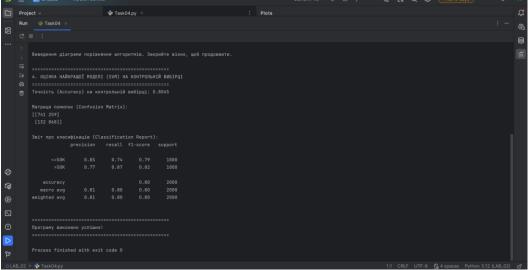

Рис.4.1-4.2 Результат виконання

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

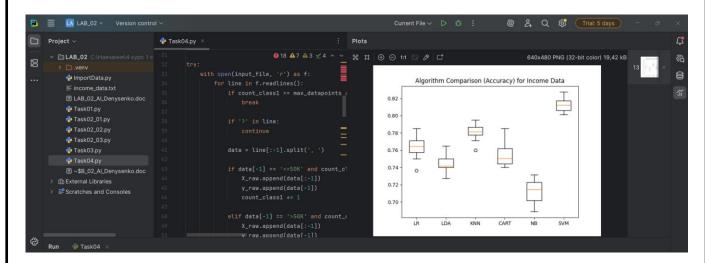

Рис.4.3 Графік

```
import numpy as np
import pandas as pd
from matplotlib import pyplot
from sklearn import preprocessing
from sklearn.model selection import train test split
from sklearn.model selection import StratifiedKFold
from sklearn.metrics import classification report
from sklearn.preprocessing import StandardScaler
from sklearn.linear model import LogisticRegression
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier
from sklearn.naive_bayes import GaussianNB
input file = 'income data.txt'
max datapoints = 5000
X_raw = []
y_raw = []
count_class1 = 0
count_class2 = 0
print("=" * 50)
print("1. Завантаження даних з income_data.txt ТА ПОПЕРЕДНЯ ОБРОБКА") print("=" * 50)
            if count class1 >= max datapoints and count class2 >= max datapoints:
            data = line[:-1].split(', ')
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

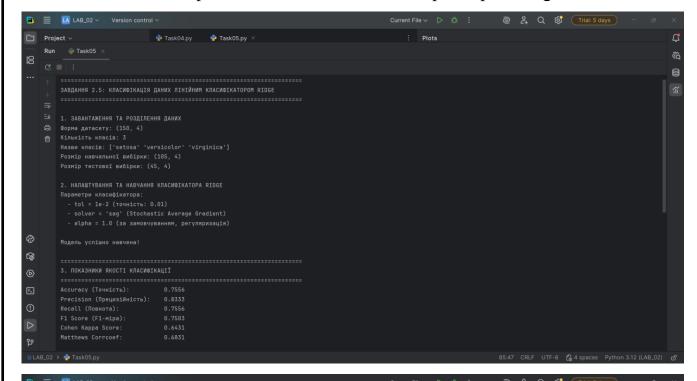
```
X raw.append(data[:-1])
                y raw.append(data[-1])
                X raw.append(data[:-1])
                  raw.append(data[-1])
    print(f"ПОМИЛКА: Файл '{input file}' не знайдено. Переконайтеся, що він знахо-
диться у робочій директорії.")
X_raw = np.array(X_raw)
y raw = np.array(y raw)
print(f"Завантажено прикладів: {len(X raw)} (<=50K: {count class1}, >50K:
label encoder list = []
X encoded = np.empty(X raw.shape)
for i in range(X_raw.shape[1]):
        X encoded[:, i] = X raw[:, i].astype(float)
        label encoder list.append(None)
        le = preprocessing.LabelEncoder()
        label encoder list.append(le)
X = X encoded.astype(float)
feature_names = ['age', 'workclass', 'fnlwgt', 'education', 'education-num',
y_encoder = preprocessing.LabelEncoder()
Y = y encoder.fit_transform(y_raw)
target_names = y_encoder.classes_
X train, X validation, Y train, Y validation = train test split(
scaler = StandardScaler()
X train = scaler.fit transform(X train)
X_validation = scaler.transform(X validation)
print("\n2. МАСШТАБУВАННЯ ТА РОЗДІЛЕННЯ ДАНИХ")
print(f"Форма навчального набору (X train): {X train.shape}")
print(f"Форма контрольного набору (X_validation): {X_validation.shape}")
print("\n" + "=" * 50)
print("3. КЛАСИФІКАЦІЯ (ПОРІВНЯННЯ 6-ТИ АЛГОРИТМІВ)")
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
print("=" * 50)
models = []
models.append(('LR', LogisticRegression(solver='lbfgs', max iter=500,
 candom state=1)))
models.append(('LDA', LinearDiscriminantAnalysis()))
models.append(('KNN', KNeighborsClassifier()))
models.append(('CART', DecisionTreeClassifier(random_state=1)))
models.append(('NB', GaussianNB()))
models.append(('SVM', SVC(gamma='auto', random state=1)))
results = []
names = []
print("Результати (Назва: Середня Точність (Стандартне відхилення)):")
for name, model in models:
    kfold = StratifiedKFold(n splits=10, random state=1, shuffle=True)
   cv results = cross val score(model, X train, Y train, cv=kfold,
    results.append(cv_results)
    names.append(name)
print("\nВиведення діаграми порівняння алгоритмів. Закрийте вікно, щоб продовжи-
ти.")
pyplot.boxplot(results, tick labels=names)
pyplot.title('Algorithm Comparison (Accuracy) for Income Data')
pyplot.show()
best model name = 'SVM'
model = SVC(gamma='auto', random state=1)
model.fit(X train, Y train)
predictions = model.predict(X validation)
print("\n" + "=" * 50)
print(f"4. ОЦІНКА НАЙКРАЩОЇ МОДЕЛІ ({best_model_name}) НА КОНТРОЛЬНІЙ ВИБІРЦІ")
print("=" * 50)
print(f"Точність (Ассигасу) на контрольній вибірці: {accuracy score(Y validation,
predictions):.4f}")
print("\nMатриця помилок (Confusion Matrix):")
print(confusion matrix(Y validation, predictions))
print("\n3віт про класифікацію (Classification Report):")
print(classification report(Y validation, predictions, target names=target names))
print("\n" + "=" * 50)
print("Програму виконано успішно!")
print("=" * 50)
```

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Завдання №5: Класифікація даних лінійним класифікатором Ridge

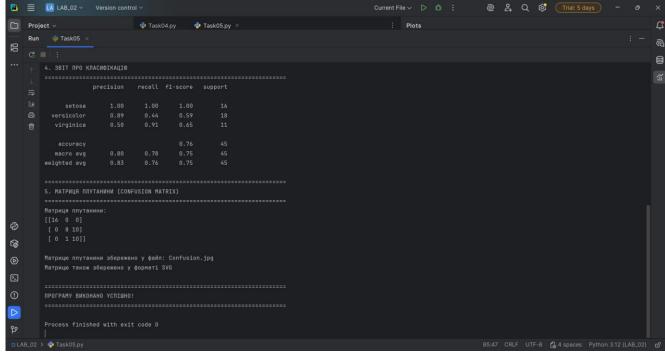

Рис.5.1-5.2 Результат виконання завдання

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

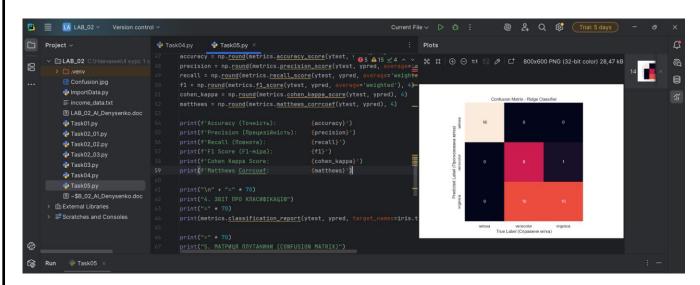

Рис.5.3 Графік

```
import numpy as np
from sklearn.linear model import RidgeClassifier
from io import BytesIO
import matplotlib.pyplot as plt
sns.set()
print("=" * 70)
print("ЗАВДАННЯ 2.5: КЛАСИФІКАЦІЯ ДАНИХ ЛІНІЙНИМ КЛАСИФІКАТОРОМ RIDGE")
print("=" * 70)
iris = load iris()
X, y = iris.data, iris.target
print("\n1. ЗАВАНТАЖЕННЯ ТА РОЗДІЛЕННЯ ДАНИХ")
print(f"Форма датасету: {X.shape}")
print(f"Кількість класів: {len(np.unique(y))}")
print(f"Назви класів: {iris.target names}")
Xtrain, Xtest, ytrain, ytest = train_test_split(X, y, test_size=0.3,
print(f"Розмір навчальної вибірки: {Xtrain.shape}")
print(f"Розмір тестової вибірки: {Xtest.shape}")
print("\n2. НАЛАШТУВАННЯ ТА НАВЧАННЯ КЛАСИФІКАТОРА RIDGE")
print("Параметри класифікатора:")
print(" - tol = 1e-2 (точність: 0.\overline{01})")
print(" - solver = 'sag' (Stochastic Average Gradient)")
print(" - alpha = 1.0 (за замовчуванням, регуляризація)")
clf = RidgeClassifier(tol=1e-2, solver="sag")
clf.fit(Xtrain, ytrain)
print("\nМодель успішно навчена!")
```

		Денисенко Д.О.		
	·	Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
ypred = clf.predict(Xtest)
print("\n" + "=" * 70)
print("3. ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ")
accuracy = np.round(metrics.accuracy score(ytest, ypred), 4)
precision = np.round(metrics.precision_score(ytest, ypred, average='weighted'), 4)
recall = np.round(metrics.recall_score(ytest, ypred, average='weighted'), 4)
f1 = np.round(metrics.f1_score(ytest, ypred, average='weighted'), 4)
matthews = np.round(metrics.matthews corrcoef(ytest, ypred), 4)
print(Г Accuracy (Точність): {accuracy}')
print(f'Precision (Прецизійність): {precision}')
print(f'Recall (Повнота): {recall}')
print(f'F1 Score (F1-міра): {f1}')
print(f'Cohen Kappa Score: {cohen_kappa}')
print(f'Matthews Corrcoef: {matthews}')
print("\n" + "=" * 70)
print("4. ЗВІТ ПРО КЛАСИФІКАЦІЮ") print("=" * 70)
print(metrics.classification report(ytest, ypred, target names=iris.target names))
print("=" * 70)
print("5. МАТРИЦЯ ПЛУТАНИНИ (CONFUSION MATRIX)")
print("=" * 70)
mat = confusion matrix(ytest, ypred)
print("Матриця плутанини:")
print(mat)
plt.figure(figsize=(8, 6))
sns.heatmap(mat.T, square=True, annot=True, fmt='d', cbar=False,
plt.xlabel('True Label (Справжня мітка)')
plt.ylabel('Predicted Label (Прогнозована мітка)')
plt.title('Confusion Matrix - Ridge Classifier')
plt.savefig("Confusion.jpg", dpi=300, bbox_inches='tight')
print("\nМатрицю плутанини збережено у файл: Confusion.jpg")
f = BytesIO()
plt.savefig(f, format="svg")
print("Матрицю також збережено у форматі SVG")
plt.show()
print("\n" + "=" * 70)
print("ПРОГРАМУ ВИКОНАНО УСПІШНО!")
print("=" * 70)
```

Для класифікації було обрано лінійний класифікатор Ridge, який використовує регуляризацію для запобігання перенавчанню. Модель була налаштована з такими ключовими параметрами:

Толерантність (tolerance, tol= 10^{-2}): Цей параметр визначає точність, з якою повинен працювати алгоритм, і слугує критерієм його зупинки.

		Денисенко Д.О.		
		Маєвськи О.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Оптимізатор (solver, "sag"): Використовувався метод стохастичного усередненого градієнта (Stochastic Average Gradient). Цей метод ефективний для великих наборів даних, оскільки прискорює процес оптимізації моделі

Матриця плутанини надає візуальне підтвердження якості моделі. Вона показує, як саме класифікатор розподіляє прогнози:

Діагональні елементи: кількість правильних прогнозів для кожного класу. Недіагональні елементи: кількість помилок.

Матриця плутанини відображає:

- Правильні прогнози для першого класу (ймовірно, Iris-setosa): 16
- Правильні прогнози для другого класу (ймовірно, Iris-versicolor): 8
- Правильні прогнози для третього класу (ймовірно, Iris-virginica): 10

Незважаючи на те, що Ridge ϵ лінійним класифікатором, він демонстру ϵ надійні результати (Ассигасу $\approx 75.5\%$), а коефіцієнти Каппа Коена та Метьюза підтверджують, що якість класифікації ϵ високою та збалансованою, а не випадковою.

Висновки: За допомогою Python, використовуючи спеціалізовані бібліотеки дослідив різні методи класифікації даних та навчився їх порівнювати.

		Денисенко Д.О.		
	·	Маєвськи О.В.	·	
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата